

313001 – قۇرئان تىلاقېتىدىن كېيىن دۇئا قىلىش توغرىسىدا

سۇئال

قۇرئان كەرىم تىلاقېتىدىن كېيىن: «سۇبها نە كەللاھۇمەمە ۋە بى ھەمدىكە، لائلاھە ئىللائەنتە ئەستەغپىرۇكە ۋە ئەتۇبۇ ئىلەيکە» دەپ دۇئا قىلىش توغرىمۇ؟ قۇرئان تىلاقېتىدىن كېيىن ئايرىم ئوقۇلدىغان دۇئا بارمۇ؟ بۇ ھەقتە چوشەنچە بېرىشىڭلارنى ئۇمىد قىلىمەن.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالله مەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئىلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاقابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

برىنچى: ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنها ھەدىس بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ: «پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بىرەر سورۇندا ئولتۇرسا، قۇرئان تىلاقەت قىلسا، ناماز ئوقۇسا ئاخىرىنى يۇقىرىدا بايان قىلغان سۆزلەر بىلەن ئاخىرلاشتۇراتتى، مەن: ئې ئاللاھنىڭ ئەلچىسى! سىلى ھەر قانداق سورۇندا ئولتۇرسلا، قۇرئان تىلاقەت قىلسىلا ۋە ناماز ئوقۇسلا ئاخىرىدا «سۇبها نە كەللاھۇمەمە ۋە بى ھەمدىكە، لائلاھە ئىللائەنتە ئەستەغپىرۇكە ۋە ئەتۇبۇ ئىلەيکە» دېگەن سۆزلەر بىلەن ئاخىرلاشتۇرغانلىقلرىنى كۆرىمەنگۇ؟ دېسەم، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «شۇنداق! بىر كىشى ياخشى سۆزنى دەپ، ئاشۇ ياخشىلىققا ئەگەشتۈرۈپ بۇ سۆزنى دېسە، ياخشىلىققا مۆھۇر بولىدۇ، يامان سۆزگە ئەگەشتۈرۈپ دېسە، ئۇنىڭ ئۈچۈن كاپارەت بولىدۇ. [نسائىي "سۇنەنۇل كۇبراڭا" 10067-ھەدىس. "ئەمەلۈل يوم ۋەللىيە" 308-ھەدىس. تەبرانى دۇئا 1912-ھەدىس. شەيخ ئەلبانى رەھىمەھۇللاھ سەھىھ دەپ "ئەسسىھىھى" دە 3164-نومۇرلۇق ھەدىستە كەلتۈرگەن].

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇشۇ ھەدىستە، ئىنسان ئولتۇرغان سورۇننىڭ مەيلى ئۇ زىكىر سورۇنى بولسۇن ياكى يامان ئىشلار ئارىلاشقان سورۇن بولسۇن، ئاخىرىدا سورۇنغا كاپارەت بولىدىغان سۆزنى بايان قىلدى.

سىندىي رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "بۇنىڭدىن بولغان مەقسەت: ياخشىلىقنى بېكتىپ، قوبۇل قىلىش دەرىجىسىگە كۆتۈرۈش، رەت قىلىنىشتن خاتىرجەم بولۇش ئۈچۈندۇر. ئەگەر ئۇنىڭدىن باشقا ئىش ئۈچۈن بولسا، ئۇنىڭغا كاپارەت بولىدۇ" [مۇرائاتىل مەپاتىھ 8-توم 204-بەت].

شۇنىڭغا ئاساسەن: مۇسۇلمانغا ئۆزىنىڭ سورۇنىنى ئۇ : قۇرئان تىلاقەت ياكى ناماز ياكى دوستلار ياكى ئائىلە تاقابىئاتلىرى بىلەن بولغان ياكى سۈلھى-كېلىشىم سورۇنى ياكى ئۇنىڭدىن باشقا ھەر قانداق سورۇن بولسۇن، سورۇنىدىن تۇرۇپ كېتىشتنى

ئىلگىرى مۇشۇ زىكىرنى دەپ ئورنىدىن تۈرۈشى ياخشى بولىدۇ. بۇنىڭ تەپسىلاتى 223561 – نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىدا بايان قىلىنىدى.

ئىككىنچى: قۇرئان تمام بولغاندا بۇ دۇئا بولسۇن ياكى باشقا دۇئا بولسۇن ئايىرم بىر دۇئا بېكتىلىمگەن، ئىلگىرى بايان قىلىنغاندەك، بۇ زىكىر-دۇئا بىلەن بولغان مەقسەت قۇرئان خەتمىسى ياكى باشقا ئىش ئەمەس بەلكى ھەر قانداق مەجلسىنىڭ كاپارىتى ئۈچۈندۇر. لېكىن بەزى ئالىملار قۇرئان كىرىم تمام بولۇش سورۇنىغا ھازىر بولۇشنىڭ ياخشى ئىكەنلىكىنى زىكىر قىلغان. ئىمام نەۋەۋىي رەھىمەھۇللاھ: قۇرئان تمام بولۇش سورۇنىغا ھازىر بولۇش ئالاھىدە تەكتەنگەن ياخشى ئىشتۇر، دېگەن. [تىبىيان پى ئادابى ھەممەلەتلىق قۇرئان" 159-بەت].

ئىبنى قۇدامە رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "قۇرئان تمام بولغاندا، ئۆزىنىڭ ئائىلىسى ۋە باشقىلارنى دۇئاغا ھازىر قىلىش ئۈچۈن توپلاش ياخشى بولىدۇ. [ئەل مۇغنى" 2-توم 126-بەت].

ئىمام ئەھمەد مۇنداق دەيدۇ: "ئەنس رەزىبەللاھۇ ئەنھۇ قۇرئان كەرىم تمام بولغاندا ئائىلىسىدىكى ھەممەيلەننى دۇئاغا ھازىر بولۇش ئۈچۈن توپلايتى". ئىبنى مەسئۇد رەزىبەللاھۇ ئەنھۇ ۋە باشقىلاردىنمۇ شۇنداق رىۋا依ەت قىلىنغان.

بۇ ھەقتە تېخىمۇ تەپسىلات مەلۇمات ھاسىل قىلىش ئۈچۈن 37683- 65581 – نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىغا قارالسۇن.

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.